

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . 6 ft.
Fél évre . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy i hasáboz petit sor
10 kr., többzörri hirté-
ténél olcsóbb. Nyiltár
sora 25 kr. Belyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

Megjelenik minden kedden.

Egyes szám ára 15 kr.

Felhívás

a tisztelt helybeli tanítók, tanítónők, óvók és óvónők és az igen tisztelt iskolabarátokhoz!

Tisztelt Collegák és Iskolabarátok!

Ime, majdnem eltűnik egy, a fáradhatlan törekvésnek éve, a nép és hazai érdekében; és nemsokára jön azon pillanat, melyben teljes tudattal, fontos feladatunknak, kedves hazánknak, az emberiség és saját állapotunknak szolgálatában, visszatekintünk az elmúlt időre; de hogy bizalommal a jövő időre is tekinthesünk, szükségesnek találjuk mások példáját követni, és egy tanító-önképző egyletet alakítani, hogy egyesült erővel mind magunk, mind hazánknak jólétére dolgozhassunk!

A lelkesítés egy nemes tettért, az annak legbizonyosabb szavatossága, hogy a helybeli tanítók és iskolabarátok ezen nemes céltól úgy áthatva lesznek, hogy egyik sem mulasztja azon honfi művet, mely a népműveltség emelésére szolgál, végrehajtani segíteni, melyet a legnagyobb magyar, Széchenyi, hazánkról mondta: »Magyarország még nem volt, Magyarország csak lesz!«

Remélve tehát, hogy minden igazi tanító örömmel ezen alkalmat megragadandja és a közhasznu tanácskozáson senki hiányozni nem fog, van szerencsénk t. Collegáinkat és Iskolabarátokat december hó 5-én d. u. 3 órakor a r. k. fi-tanoda V. osztályában (a Mokry-féle nevelde átellenében) az önképző egyleti ügy közelebb megbeszélése végett, meghívni.*

Zombor, 1880. november 24

Pollák Samu
Lukits Béla *Jauch Ferencz*
Brauner *Czinkler Gula*
néptanítók.

Kereskedelmünk magyarosodása érdekében.

„Ha magyarnak születél, légy magyar; magyarnak nem lenni, szégyen magyarnak!“

Most, a midőn a magyarosodás eszméje oly nagy mérveket ölt; most, a midőn az összes magyar sajtó; a midőn sok hazafias érzelmű polgár, személyi érdekeket félrevetve, e magasztos eszme életképességéért, és körösztülviteleért küzd és fáradozik, mindig eszembe jutnak a fent intézett fontos szavak, a melyek reánk nézve egy oly keserű igazságot tartalmaznak.

Igen, keserű egy igazság! Keserű, sajnos, ha a magyart arra kell figyelmeztetni, ha parancsolni kell neki, hogy legyen magyar, és ez annál sajnosabb, mert teljesen igaz. Sőt ha nem tekintenők a dolog sajnos oldalát, ha összeférne gondolataink komolyságával, komikusnak látszanék előttünk. Mit gondol a külföld (írtsd a felvilágosodott pártatlan külföldet) rólink, ha eme mozgalmak tudomására jutnak? „Furcsa egy állam lehet ez, még furesább lakosokkal, ha azokat most, az állam ezerévi fenállása után, szólítják fel, hogy beszéljék az állam nyelvét.“ Efféle lehet ítéletük.

Tagadhatlan, hogy társadalmunk egy nagy és tekintélyes része, a kereskedővilág nem magyar, és addig nem is fog magyar lenni, míg el nem fogja sajátítani a haza nyelvét, és azt őrizni, mint a legnagyobb kincsét, a melyet bir. Az anyanyelv képezi a hazaszeretet föltételét, és az, ki azt nem érti, vagy azzal nem él, az hazáját nem szereti, mert szeretheti, minekutána érzelmei mindinkább azon országhoz vonzzák, melynek nyelvén beszél és gondol. Hiszen minden szóval érzés is jár; tehát a magyar érzés is lényegesen függ a magyar szótól!

Vagy lehetséges-e, hogy az a gyermek, aki anyja nyelvét nem érti, vele nem beszélhet, ép oly forrón szeresse azt, mint az, aki érti mind ama édes szavakat, a melyeket egy anya gyermekéhez intéz?

Nem, és ezerszer nem! Míg a kereskedő németül fog beszélni, levelezni és könyveit németül vezetni, addig csak színleg fog magyar lenni, és csakis azon percben, a midőn ki fogja irtani e mélyen gyökerezett szőgyénfoltot, akkor fogja érezni, hogy ő valóban ma-

* Ezen hasznos indítványt nem ajánljuk; mert egy ilyen önképzőkör szükséges volta ezen fogalmazásból eléggé kitűnik. Sz.

gyar; akkor büszkén állíthatja, hogy nagy szolgálatot tett a hazának.

De épen a kereskedő, a társadalom ezen szétágazott testülete, képezi azon gátot, mely ellentáll a magyarosodás eszméjének, és annál nehezebbé, sőt majdnem lehetetlenné teszi azoknak álláspontját, kik e magasztos cél elérését irták zászlójukra. Meg vagyunk győződve, hogy nem hazaellenes szempontból, hanem főképp régi szokás kifolyásából, tart a kereskedő oly erősen a német nyelv mellett; legyen azonban az ok akár milyen, az semmi esetre nem alapos, hanem kárhozzátandó.

Vagy talán attól félnek, hogy az kereskedelmi viszonyainkat károsítandja, vagy külföldi összeköttetéseinket veszélyeztetni fogja, ha ezental magyarul fognak írni? Dehogy! az a külföldi kereskedő, kinél a Magyarországból importált cikkek kelendőségnek örvendnek és azokon hasznot húz, nem törődik azzal, hogy mily nyelven vezeti a magyar kereskedő könyveit. És ha mégis találkoztak olyan suhancok is, természetesen csak Osztrák- és Németországban, kik a magyar kereskedőtől hozzájuk intézett leveleket: „Aus Ungarn wird nichts angenommen“ megjegyzéssel visszaküldték, akkor azt csupán olyanok tették, kik el vannak bolondítva az osztrák-német sajtó veszélykiáltásaitól, a melyekkel a hazánk elleni gyűlöletet táplálják, csak azért, mert nem akarunk lenni „Deutscher Culturstaat“.

Budapest városa, országunk gyöngye, vette kézbe a magyarosodást, és reményljük, hogy működésének eredménye lesz. A kereskedelem magyarosodása ügyében az írók és művészek társaságában tartatott értekezlet egy bizottságot küldött ki, azon utasítással, hogy ez az alkalmoszerű lépéseket kezdeményezze. A végrehajtó bizottság fölhívást szerkesztett, mely előttünk fekszik, és melyből a következőket emeljük ki:

„Fölvívjuk mindenk előtt a magyarországi kereskedőket, hogy: 1. cégüket magyarul beigtatni, 2. könyveiket, levelezéseiket s általában üzletmenetüket magyarul vezetni, 3. vevőikkel szóval és írásban magyarul érintkezni sziveskedjenek. Fölvívjuk a hazai sajtót, hogy a kereskedelem magyarosodását minden tőle telhető tisztességes eszközzel akár mint kezdeményezze, akár mint támogató előmozdítani igyekezzék, hogy ez irányban a magyarosodásnak bíráló és méltányoló ellenőre legyen. Fölkérjük a nagy közönséget, hogy mindazon mozgalmakat, melyek a kereskedelem magyarosodása érdekében megindulnak, a legnagyobb mértékben támogatni és lehetőleg előmozdítani sziveskedjék, mivel sok helyütt épen a közönség magatartása bir legdöntőbb befolyással, arra, hogy a kereskedők fogékonyak-e a megindított mozgalom jelentősége iránt vagy nem.“

Ehhez nem szükséges megjegyzést tenni; csak még egy körülményre fogunk utalni, mely a sajtóban viták tárgyát képezte, és ez azon több helyütt felmerült indítvány volt, hogy törvény alkottassék arra nézve, hogy csupán csakis azon kereskedelmi könyvek birjanak érvénynyel a bíróság előtt, melyek magyarul vannak vezetve. Reményilem, hogy nem lesz szükséges ily módon a magyarosodást előmozdítani; reményilem, hogy kereskedőink, mint jó hazafiak, nem fognak ellentállani e hazafias törekvéseknek, mert „Magyarnak nem lenni, szégyen a magyarnak.“

Bárány Zsig.

Felhívás.

Az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. évi XXXIV. t. cikk a magas kormány által módosítani szándékoltatván, az ez irányban készült törvény javaslat 96, 97 és 98. §-aiban szóról-szóra a következők szándékoltatnak törvényé emeltetni

96. §. Az, ki az ügyvédség gyakorlására nem bir jogosultsággal, vagy ki nem királyi közjegyző, avagy ki a törvény, illetve törvényerejű rendeletek által arra nincs feljogosítva és mások számára kikötött, vagy megígért és elfogadott pénzbeli, avagy egyéb jutalomért a bírósághoz és egyéb hatóságokhoz írásbeli beadványokat, valamint jogi ügyletekről okmányokat készít, — továbbá az, ki anélkül, hogy mint ügyvédjelölt vagy ügyvédgyakornok, vagy közjegyzői kamara lajstomába bejegyezve és arra főnöke által utasítva lenne, a bíróságoknál és egyéb hatóságoknál ügyeket jutalomért szorgalmaz, valamint azon kir. közjegyző, ki oly beadványokat készít, melyekre az illető törvény intézkedéseivel fogva nincs feljogosítva, mint zugirász 20—500 frtig, az pedig, ki a zugirászt tiltott cselekményében bármiképp elősegíti, vagy cselekményeit elrejtteni igyekszik, mint a zugirászatot elősegítő 10—300 frtig terjedhető pénzbírság-

gal, nem fizethetés esetében pedig mindkettő — 10 frtot egy napban számítva — elzárással büntetendő. Az ebbeli jogerejű ítélet a hivatalos közlöny nem hivatalos részében közhírré teendő.

Ha a zugirász, és az, ki a zugirásznak segédkezett nyújt, állami, törvényhatósági, vagy községi hivatalnok, királyi közjegyző, ügyvéd, közjegyzői vagy ügyvédjelölt, avagy ügyvédgyakornok: a fentebbi büntetésen felül egyszersmind fegyelmi bíróságilag is büntetendő, mely célból a zugirászat miatt folyamatba tett eljárás befejezte után az iratok az illetékes fegyelmi bíróság — vagy hatóságnak megküldendők.

97. §. A zugirász a fél ellenében, az pedig, ki a zugirászt elősegíti, az irányában kikötött vagy igényelt díjat per utján nem érvényesítheti, a már átvett díjjal pedig a fél, illetve a zugirász, kérelmére visszaadni köteles.

98. §. A zugirászi kihágás felett azon járásbírói bíróság ítélt, melynek területén a zugirász, illetve a zugirászatot elősegítő egyén lakik, ha pedig lakása ki nem puhatolható, azon járásbírói bíróság, melynek területén a feljelentett zugirászat elkövettetett.

Hogy megyei törvényhatóságunk, ezen törvényszakaszok elvetése végett az országgyűléshez és a magas igazságügyi minsteriumhoz feliratot intézzen: ugy megyei jegyzői egyletünk, mint az összes járások közsegei és bizottsági tagjai oda ez iránt kérvényt nyújtottak be, hol is ezen kérvények a legközelebbi decemberi évnegyedes közgyűlésen tárgyalatni fognak. Hogy tehát a közgyűlésen kérelmünkkel el ne utasítsunk, felkérjük tisztelt kartársainkat, mint megyei bizottsági tagokat, miszerint a jelzett célból a decemberi közgyűlésen mulhatlanul megjelenni és a benyújtott kérvények elfogadását szavazatukkal biztosítani sziveskedjenek.

Azon biztos reményben, hogy kartársaink ezen mindannyiunk jövőjét és anyagi existenciáját végkép aláadni akaró törvényjavaslat ellen, tőle telhetőleg védekezni saját jól felfogott érdekében kötelességének ismerendi, s hogy minden alkalommal és minden befolyásával, minden módot és utat felhasználand arra, hogy ezen első sorban a jegyzők anyagi érdekeinek megrövidítésére irányuló javaslat törvényre ne emelkedhessék, feleslegesnek tartjuk az ügy fontosságát és veszélyességét még jobban részletezve lelkükre kötni, s így azon biztos reményben, hogy a decemberi közgyűlésen kartársaink közül minden bizottsági tag, hacsak legyőzhetlen akadályok nem hátráltatják, okvetlenül megjelenni fog; hazafias üdvözlettel maradunk.

Mélykúton 1880. november 26-án.

Milassevits Antal
egyleti elnök.
Radimetzky Ferencz
egyleti jegyző.

LEVELEZÉS.

A „veres kereszt“ nőegylet bálja Almáson.

Bács-Almás, nov. 19.

Az ő felsége Erzsébet királyné védelme alatt álló magyar országos segélyző nőegylet almási fiókja az Erzsébetek névünnepezt megelőző estéjén az almási uradalmi nagyvendéglő termeiben egy közvacsorával s bazarral összekötött olyatén fényesen kiűtött táncvigalmat rendezett, mely az egyletnek 348 frt 52 kr. brutto-bevételt eredményezett, a hölgyvilág előtt pedig azért vált emlékezetessé, minthogy toilette tekintetében, valamint a közvacsoránál és a díszes sátraknál tanusított női szolgálati készség, árusítási ügyesség és buzgóság terén nekik az a legszebb alkalmat szolgáltatta arra néztt, hogy különböző szeretetreméltóságok gazdag tárházából a legszebb gyöngyöket hozzák felszínre, mi valóban is nekik a legeredménydúsabban sikerült.

Kell, hogy részletesben is elmondjunk e szép bál fölötti benyomásainkat; mert vétket követnénk el mind a jótékonyaság, mind hölgyeink ellen, ha elhallgatnók, hogy végre Almáson is sikerült egy közvacsora és bazar, ami csak nagyobb városaink társadalmi vívmányául szokott tekintetni eddigél s aminek részünkről főleg a tekintetből örülünk, mert ime! amit a nőegyletek mindenütt előidéztek, hogy t. i. a társadalmi különálló elemeket egyesíték, az nálunk is ez alkalommal igazolta magát. Társadalmunk a nemes cél iránti tekintetből kiemelkedett azon a kisebb városok niveauján álló állapotából, hogy mivel mindegyik első szerepre vágyik, s ekként versengve, a társadalmi egyesülést akadályozza, ilyen a társadalmi együttlélet is sivárrá teszi.

A csak most alakult almási veres keresztii nőgyelet példáját adá annak: hogy a társadalmat bizonyos nemes célok nem csak egyesítik, de csak is egyében s a nemes cél elérése által teszik egymás között versengővé, s így lettünk aztán azon magasztos jelenetnek tanúi: hogy hölgyeink különbség nélkül mindannyian résztvevénnek a felszolgálat s árusításban, s így érték el a fenti nagyobb anyagi eredményt is; de hál' Istennek — a szellemi sem maradt ki, s mi ez utóbbinak örülünk leginkább.

De hát kik eredményezték mindezen anyagi és szellemi eredményt? . . .

Együtttesen: a nőgyeleti választmány, mely áll: Antunovits-Lagarde Flóra urhölgy elnöke alatt 10 tagból, tapintatosan megválasztva a társadalom különböző osztályaiából; továbbá az almási kerülethez tartozó több község befolyásosabb nőgyeleti tagjaiból.

Ezek többszöri gyűlése s erős akarata végre legyőző a szokatlanságból eredt tartózkodást, a másutt sikerrel használt közvacsorai s bazari eszme elfogadásától; s így lön testté az ige.

A közvacsorához dúsán rakták le mindennemű étel- s ital-küldeményeiket a nőgyeleti tagok egyáltalában; s a bazarfélé sátorokban az asztalok csupa exotikus virágnövények, szobrok s még dúsabban megpakolt tea- és cukrász-sütemények s válogatott szivaroktól pompáztak.

A terem kék és fehér mousseline — a királyné színeibe — öltözött; ugyanily öltözetben tüntek fel az igen előnyös alakban a terem sarkait elfoglaló sátorkák, melyek mindegyikében ifju szép nők s hölgyek foglalának helyet.

Az üszbenyomás így valóban bájos volt; de még inkább fokozódott e kép szépsége, ha az ugyan egyformán kék és fehér satin, különböző szabású, de egyaránt izléses, francia főkötős pórnókat előtűntető felszolgáló s elárúsító nők és hölgyekre tekintettünk.

Oh, e női sürgőforgásra a felszolgálat s árusításnál csak az nem emlékezik kellemeesen vissza, kit sem a cél jótékony volta, sem a hölgyeknek ez iránti önfeláldozó buzgósága meg nem indít.

No de, ily komoly filosofus nem is találkozott e bálban. Mindannyi, egész a kifosztatásig, hozzá járult az étkek és italok árának megtérítéséhez, s ahogy másnap megüült erszénye emlékezteté az illetőt a bájos kezek szolgálata s a kínálat kecsességére: megvigasztalta magát abban a gondolatban, hogy hiszen ez nem mindennap esik meg vele, s a cél itt valóban szentesíté az eszközöket.

Szentesíté azt csakugyan! Mert ha bár a bál harmonikus szépsége mindenkben — ugy a terem felcsiszolása, valamint a zene jósága (Piros Jóska bandája Szabadkáról) a nők izléses tolettjei, az étkek, italok bősége, válogatottságában egyaránt nyilatkozott, s mindezek tetemesebb kiadásokat is okoztak: a nőgyelet sem panaszkodhatik célja el nem érése miatt; mert a rossz idő dacára a közönség nem csupán Almás, de részben a közelebbi vidékről is még is annyi számmal jelent meg, hogy a terem épen megtelték s az első franciát 30 pár lejé; a vigalom pedig reggeli 7 óráig eltartva, az a nőgyeletnek egyszersmind 139 firt 16 krajcar tiszta hasznót eredményezett.

Azt hisszük, ennyi eredmény az itteni veres keresztii nőgyelet első tevékenysége megindítását eléggé jellemzi s bátrak vagyunk ebből azon prognosticont kivonni: hogy Almás a többi fiók-egyletek megelőzésében amintohogy actio képességének is jelét sietett adni, ugy nem fog hátra maradni azok mellett akkor sem, ha majd — mit Isten ne adjon — a katonák sebei gondozása s ápoltatására is kerül a sor. Addig is pedig, mondjunk köszönetet a szerencsés eszme megadása s díszes keresztülvitele miatt a nőgyelet választmányának! a közönségnek pedig, hogy jelenlétével a bálban az almási veres keresztii nőgyelet pénztára szaporításához hozzájárult; mert, mint halljuk, az itteni nőgyeletnek már is 300 firtja van a helybeli takarékpénztárban letéteményezve . . .

Hát a szép felszolgáló s árusnők buzgóságát és fáradságát, miként háláljuk meg? . . . Ugyvéljük, legjobb lesz itt egyenkint felemlíteni neveiket; mert hiszen, főleg övék a dícsőség; illő tehát, hogy a nyilvánosság is tudjon valamit rólok, s más alkalommal mások is kövessek őket a cél előmozdításában — mert csak így szaporodik itt a veres keresztiesek híveinek sora, s ezzel növekszik Almásnak is értéke és becsülete.

Elmondjuk hát, hogy a három sátor, három nőcsapat gondozására volt bízva:

A szívarsátorban: Deák Latinovics Mária — szolgabíróné — Milássevics Böske, (Mélykutról) és Antal Jolán urhölgyek szolgáltak fel.

A cukrászsátorban: Kuluncsics-Mészáros Róza, Kovacsics-Nagy Márta — járásbíróné — és Paukovics Ottóné — albiróné fáradoztak.

A tea és delicatessé sátorban: Rosenberg Adolfné — takarékpénztári igazgatóné, — Schossberger Jakabné — járásorvosné, — Halm Emilné (Madaras) és Milássevics Anna urhölgy (Mélykutról) csináltak jó üzletet árucikkikkel s mindhárom sátor vetélkedett a nagyobb anyagi haszon előidőzésében.

A vacsora asztalok, mindegyik külön-külön egy-egy urnó s több ifju hölgy gondozására volt bízva.

Az urnók Piukovics Antalné, Arnold Antalné, Sterk Józsefné, Scherk Gyuláné, Muró Eleonóra, Wiener Samuné, Martino-ics Béláné; a hölgyek pedig a következők voltak: Antal Irén, Piukovics Ilona, Csicsáky Ilona, Karcsei Ida (Borsód), Friedl Blanka és Földi Mariska. A pénztárnál Sándor Istvánné és Verner Antalné szerették érdemeiket, mit a számos felülfizetések tanúsítanak.

Az ige foglalkozott nők és hölgyeken kívül a bált megjelenésükkel emelék még: Csicsáky Mihályné, Milássevics Janka, Altnöder Rudolfné (Madaras), Horváth Györgyné, t. szolgabíróné, Kovács Josefín (Rigyciáról),

Antal Ilka, Fleischer Simonné, unokahúgával (Madaras) Bauer Lajosné, Novák Emma, Reicheld Antónia, Kráhl Ignácné, Kráhl Károlyné, Bauer Jánosné s. a. t.

Végül kell, hogy a felülfizetésekről is megemlékezzünk, s ezzel nyugtatjuk az illetőket.

Részint jegyek, részint egyebekben felülfizetéseket tettek: Mezei Ignác plébános (Mélykut) 3 firt, Fleischer Simon 1 firt 50 kr, Hám N. 1 firt, Beck Mózes postamesteri segéd 1 firt, Kuthy Mihály ügyvéd 1 firt, Cechmann Ferenc pénzügyőri felügyelő 50 kr, Deák Zsigmond szolgabíró 14 firt, Joó Ödön 50 kr, Schossberger Jakab járásorvos 1 firt, Bauer Lajos segédjegyző 50 kr, Rosenberg Adolf kereskedő 1 firt, Varjassy N. 50 kr, Joó Ferenc (Szabadka) földbírtokos 1 firt 50 kr, Kovacsics Antal járásbíró 15 firt 50 kr, Dobozy N. káplán (Topolya) 50 kr, Boromissza Tódor ügyvéd 50 kr, Hajnal Vilmos (Ns-Militics) 1 firt 50 kr, Fodor József (Ns-Militics) 1 firt 50 kr, Deák András segédjegyző 2 firt 50 kr, Holländer Adolf orvos (Jankovác) 1 firt, Kráhl Károly kereskedő 1 firt, Halm Emil jegyző (Madaras) 2 firt 50 kr, Auer Ferenc jegyző (Csávol) 5 firt, Antunovits József közjegyző 10 firt. Összesen 68 firt 50 kr. **Mané.**

Felső-Szt.-Iván, 1880. nov. 22.

Nov. hó 15-én ejtetett meg községünkben a felső-szt.-iváni kerület új megyei bizottsági tagjának választása. 95 szótöbbséggel megválasztott Horváth Máté helybeli jegyző. E korteskedés nélkül elért eredmény fényes elégtételt szolgálhat jegyzőnknek azon sok indokolhatlan zaklatásért, melynek majdnem két éven keresztül, néhány keresetnélküli egyén izgatása következtében, a jobb érzésük nem kis botránnyára, kitéve volt. Ha becsülete a közvélemény előtt esorbát szenvedett volna, — mi könnyen meg is történhetett; mert calumniári audacter, semper aliquid haeret, — ugy az ezen választás által dicsőségesen ki lett köszörülve.

Jelenleg vidékünkön, különösen helységünkben a közbiztonság, tekintve a 2—3 év előtti állapotot, midőn egy évben 38 gyújtogatási eset elhamvasztás sok gazdának természet és zavarát a békés lakók éji nyugalmát, kielégítőnek mondható; miután a hosszú setét éjszakákban kisebb-nagyobb számmal majdnem mindenütt előforduló betörések kivül, nagyobb kihágás nem jelezhető, ide nem értvén az ittas fővel csavargók éktelelen szidalmait és káromlásait, minek szintén nem szabad volna történni. Vannak ugyan újdonsült rendőri törvényeink, de még eddig csak papiron. Derék csendbiztosunk, Piukovics Antal, a közbiztonság és rend érdekében önfeláldozással működik, és sokat köszönhet már neki a kerület, mióta azt szolgálja; de attól tartunk, hogy az új rendőri törvények megszübbasztják erélyét, korlátozzák működési terét és szabadságát és rövid időre ott veszzük magunkat észre közbiztonságunk tekintetében, hol előtte voltunk; már pedig akkor jobb volna a vadak közt az erdőben élni, mint embertársaink közt. Azért bármint fogják is fel és magyarázzák a parlamentben és bizonyos körökben a humanismust, mi itt a népelet gyakorlati terén azt tartjuk, hogy a szerfölötti és okatlan humanitás a gonosztévők irányában legnagyobb igazságtalanság és inhumanismus a becsületes polgárok iránt. Ügyeink intézői közül sokban meg van az érzékenykedési mámor, és azért nem alkalmaztatik az emberséges bánásmód ott, hol kellene; nem alkalmaztatik helyesen és igazságosan. Az emberevökkel nem rokonszenvezünk, a barbár büntetéseket sem pártfogoljuk; de annyi mégis csak bizonyos, hogy hol gyökeres kuráról van szó, ott nincsen kímélet, ott az okos orvos mélyen vág a húsba. Korunk divatos parole-ja: félre a büntetésekkel! nem vezet célhoz, nem szerzi meg a szükséges személy- és vagyonbiztonságot, melyet az adófizető és a hazát odaadással szolgáló polgár az államtól jogosan követelhet. Az új törvényektől tehát nem sok üdvöt várunk, mert a rosszul felfogott humanismust bírják forrásul. Soha sem felejttem el; mert igaz, mit Maszlaghy paptársam „Rajna vidéke” című utirajzában olvastam: „A haladó kor a humanismust tűzte zászlajára s a másik szélsőségre esett. Most már atyailag gondoskodik, hogy a legvetemlőbb gonosztévőnek meg legyen a rendes napi étkezése, sétája, fűtött szobája, dohánya, lábbelije, — a becsületes embereket pedig meghagyja halni éhen.” Attól félünk, hogy a gonoszak száma megnő, ha megtudják, mily finomul és művelten parancsol velük banni az új büntető törvénykönyv.

Beköszöntött az őszi idő és evvel bekövetkeztek a feneketlen rossz utak is, oly utak, melyek majdnem minden közlekedést leketetlenné tesznek. A mult nyáron volt ugyan nálunk uti biztos, ki főbb utainkat dícséretes erélyvel kiigazította; de mi ez annyi mulasztás után oly sok kívánni valóra! A lakosság nem levén évek óta szoktatva e munka megtételére, most csak nagyon bajosan volt rá kényszeríthető, és miután megtette, kevés benne a köszönet; az utak oly rosszak, milyenek előbb voltak, és ennek oka abban keresendő, hogy azok a biztos távollétében nem gondoztattak, a vágások be nem töltettek. Nézetem szerint nem elég, az utat csak megcsináltatni, hanem fen is kell azt tartani. Nagyon rendjén volna tehát, hogy megyénkben legalább két kerületnek egy uti biztos legyen, ki a főbb utakat legalább annak idejében kijavíttatná és azok folytonos fentartásáról gondoskodnék. Nagy baj az a gazdára, ha gabnakészletét nem akkor, mikor az reá nézve legelőnyösebb volna; de különben is csak nagy bajjal szállíthatja a piacra. Végére közmunkákra csak szép összeg jó össze Bácska felvidékéről is; megkövetelhetnők tehát, hogy jobb utaink is legyenek, hogy az almás-bajai út kiépítésék és a gara-bajai megkezdésük. E két út felső Bácskában nagy fontosságú. Mi is élünk, természetünk és gyarapodni óhajtunk, nemcsak az alsó bácskaik.

Grán.

Tekintetes szerkesztő úr!

Egy a dologhoz némileg értő ügyvéd-ember, — mint magáról ritka őszinteséggel írja — sikra lép a „Zentai Figyelő” folyó évi 45-ik számában árvaszékeink ellen, különösen hangsúlyozván Ó-Kanizsa községnél az egyes örökségek tárgyában felvett azon gyakorlatot, miszerint az érdekeltek között már az eljárás megindításánál, tehát a tárgyalást megelőzőleg az osztály megkísérelve, írásba foglaltatik.

Ez olyan puska, mely puffan ugyan, de nem talál. Ó-Kanizsa községnek ezen eljárását a helyi körülmények és nyert többoldalú tapasztalatokból vélem származottnak.

Községünkben az örökösödési ügyek körüli 1868. évi 54. t. c. értelmében törvényes eljárás az 1877. évi XX. t. c. életbeléptetéseig mondhatni egyáltalán nem teljesítettén, az örökösödési ügyek természete annyira zilált és bonyolult állapotot öltöttek magukra, hogy annak alapjában, — tehát a leltározásnál rendezése az érdekelteknek minden esetre előnyére szolgál.

Az ez idő előtti örökösödési ügyeknél a hagyatéknak leltározás alapjáni világlathá hozatala az azok tárgyalásával megbízva volt bíróságok által figyelembe nem vétetvén, a hagyatéknak többnyire csak egyrésze tárgyalatott el — s így újabb pótlagos örökösödési eljárás megindítása vált szükségessé: vagy az említett oknál fogva a hagyatéki ingatlanok tévesen nyilvánkönyvezettek, több esetben azok nyilvánkönyvezetése meg is tagadtatott.

Ily körülmények között, tehát a tárgyalás alapjául használt leltár nagyobb és bonyolultabb hagyatékoknál 3—4 nap alatt be nem terjeszthető; de be-terjesztetik 3—4 hét alatt.

Mely — nevezett körülmények melletti — eddig teljesített, mondhatni gyors eljárást a 39344. számú miniszteri rendelet némileg akadályozni fogja.

Az osztályos egyezségeknek a hagyatéknak tárgyalása előtt okiratban lett foglalása — mely eddigi eljárás a tettes megyei árvaszék 5647/1880. számú végzése folytán végleg beszünttetett — a nagykoru érdekeltek, — mint kik az egyezséget önmaguk között feltétlenül megköthetik — kérelme és megkeresésére eszközöltetett.

Számos példa bizonyítja, hogy az örökség megnyitával az érdekeltek maguk között békés uton szóbeli osztályra lépnek, míg néhány hét lefolytával azt csekély okból beszüntetik. Miért is ha az örökség megnyitával az érdekeltek között létrejött osztály írásba nem foglaltatik, azok egymás között meghasonlván, a tárgyalásnál ki nem egyeznek, a peres — s így a kis-kerut igen terhelő — eljárás következik be.

Mely eljárás, részint annak szokásos hosszu tartama, de leginkább költség tekintetéből az örökösök egy hányadát, kisebb hagyatékoknál az egészet fel-emésztí.

Hálás köszönettel fizetik tehát a felek az osztályos egyezség okiratban foglalása s így az egyes örökösöknek térrajzilag lett elkülönítése alkalmával felmerült 1—2 firt munkadíjját, mi mindenesetre alig egy százaléka a különben meghasonlás utján bekövetkező peres eljárás költségeinek.

Cikkirő ügyvéd úr eltért tehát azon — minden esetre — elvétől, miszerint a perben mindkét fél meghallgatandó.

Fogadják szerkesztő úr jelen levelem közléseért alázatos köszönetemet, mellyel vagyok

Egy ó-kanizsai polgár.

Adalékok az új templom történetéhez.

(Folytatás.)

Az építészeti főválasztmány az 1860. évi aug. 25-én 119. jk. sz. alatt az érsekhez intézett felterjesztésében az építési költségekre szolgáló készpénzeket és reménybeli összegeket következőképp részletezi:

1. Az alválasztmányok által benyújtott adakozási ivergek begyűlt készpénzben	1154 ft 93 kr.
2. Az eladott gabonából befolyt	232 ft 27 kr.
3. Az aláírási iverkek ajánlatban előfordul 8491 firt 23 kr., melyből levonva a kijelölt célú adakozást, tisztán építésre marad	4010 ft 23 kr.
4. A párberri hátralékból bejövő vendő (?)	14712 ft 30 kr.
5. Az érsek ajándéka új pénzben	1050 ft — kr.
6. A boltok pénztárából	9524 ft 95 kr.
7. A Peák-féle hátralékból befolyandó	1000 ft — kr.
8. Havi B. Asszony kápolna készpénzű tőkéje	3174 ft 69 kr.
9. A temetőnek készpénzű tőkéje	2209 ft 93 k.
10. Multbeli ajándék-gabonából befolyt	407 ft 93 kr.
11. Az új harangra befolyt már régebben	840 ft — kr.
12. A boltok évi jövedelméből az építési öt évi tartama alatt átvendő	5000 ft — kr.
13. Helybeli születésű papok adakozása	171 ft — kr.
Ugyanilyenek ajánlata	10 ft — kr.
14. A szerbek adakozása	376 ft — kr.
Összesen	43874 ft 23 k.

„Mint hogy a kész költségvetési terv szerint a templom felépítéséhez megkívántatik

33216 ft 50 kr, a templom felépítésére és a tornyok felépítésére, az ezekre két magányos által tett ama nevezetes ajánlatokon kívül, hogy az egyik az egy toronyra szükséges fát, a másik a bádogot ingyen fogja kiszolgáltatni, — marad

10637 ft 73 k.

Ehhez járul az egyesek által természetben megajánlott anyagok becseréje 3282 ft — kr. Marad tehát a felszerelésre összesen 13939 ft 73¼.

Hogy némileg megfoghatóvá tételék, miért adott hitelt, illetőleg miért nem mondott ellen ezen tervzetnek a b. e. Kunszt érsek: álljon itt még a következő adat: „Lesz tehát összesen kiégetett téglaf. 1860. évi szeptember végeig 521000. Ezen kívül föl van még ajánlva számos (!) szalma, valamint kocsis, gyalognapszám és más egyéb az új templom fölségelésére.”

Ezek után szinte előre lehetett tudni, hogy a részletes előterjesztés, melyhez az új templom tervrajza is csatoltatott 3. alatti, indulatgerjesztéssel végződik; mely hogy elég ékes és az érsekre már főpapi állásánál fogva is hatékony volt, kitűnik szövegéből: „Szünjék már meg Érsek Eö Excellentiajának aggodalma, mert a nép a templom létesítésére a késztetést nem várja, sőt a legtisztább szívvel esdve lesi az alkalmat, hogy Isten szent tiszteletére és dicsőítésére templomot emelhesen olyannyira, hogy ha édes reményében most is csalatkoznék, elvesztvén a gyámság, el lelki pástora iránti hitét, ragaszkodásában is csökkenne, látván három évtizedes óhajtaása s fáradozásainak sikertelenségét. Azért tisztelt Egyházi Gyámság! az új templom építésének eszméje fogékony szívekre tatált s mélyen gyökerezik már a nép szíve s akaratában. Bátran elmondhatjuk, hogy a tizenkilencedik században, de tán a huszadik első felében se fog Zomborban egy második templom építtetni, nem mindaddig, míg csak egy élő lesz, ki ez időre visszaemlékezve, azt az utókornak őshagyományként elbeszéli s a le nem küzdhető akadályok nevésegeit jellemezni fogja.”

Erdekesnek találjuk a fennebbi kimutatást, melyben állítatik, hogy részint készletben, részint biztosan (?) befolyandó pénzben van 43,874 ft 23¼ kr., — kissé bővebben szellőztetni.

(Folyt. köv.)

Ártatlan ötletek.

(Folytatás.)

Pénzügyi kapacitás.

Semmielőbb apja vagyont szerzett. Ő elveri ezt, és — Túlteszen apján is: semmielőbb úrilag él.

Modern paedagogiai bölcsesség.

Mit Cicero, Platon, mit Schiller, Zrinyi, Petőfi? Mit história? Mit physika és mathesis? Hogyha fiam kamatot számítani tanult s e fölött még Váltót és számlát írni tud: untig elég.

Előkelő hölgy.

Szép fő, érdekes arc, finom modor és deli termet, — Kék vér, jó nevelés, dús vagyon, ismeretek; Mind eme díszszel a jó sors elhalmozta Jolánkát, Nála csak egy a hiány: az, hogy a szíve üres.

Nemes büszkeség.

„Csak nem akarsz te tanulni! Mi lesz majd Fercsi belőled?” Büszkén szól a fiú: „Úr leszek, édes apám!”

Dirinatio.

„Edes férjcském, cukros kis drága galambom. . .” „Ugy látszik, feleség, venni akarsz valamit.”

Bergmann Ágost.

Szittyá vér.

Azt mondják, sok a más vérű ember mi közöttünk S a magyar ősöknek fajzata vajmi kevés. Mást bizonyít e magyar csengésű névcsapat, ngymint: Borsmaghy, Szívmezey, Fénykövy, Zöldkalapy, Rózsafaághy, Aranyhegyi, Mandolafássy, Spiczényi, Gyémántdomb, Virágvölgyi, Ezüsthegyesy; Szökesugáresillagfényfelleghy, Napragyogássy, Taksonyfalvai, Konth, Bajtulipánmezey.

Hirek.

Csalhatatlan kútforrásból ujságoljuk, hogy Bács-Bodrogh megye és Zombor szab. kir. város főispánjává Sándor Béla, jelenlegi megyés alispánunk, van Király ő Felsege elé fölterjesztve. Midőn ezen örömhirt köztudomásra hozzuk, megragadjuk az alkalmat, először és szívből kiáltani: Éljen!

A szegedi tankerület kir. főigazgatója, Mészáros Nándor, kir. tanácsos, a helybeli főgymnásium megvizsgálására ide érkezett.

Kalocsán dec. 5—14-ik között missio, vagyis általános bünbocsánattal járó gyónás és áldozás fog az ottani jezsuiták vezetése alatt tartatni.

Ersekünk a zágrábi földrengés károsította polgárok fölségelésére 1000 forintot adományozott.

Az országos magyar képzőművészeti társulat dec. 15-én 41000 frt értékű képeket sorsol ki. Jegyeket egy lev. lapra a titkári hivatal küld.

Szabadka sz. kir. város nov. 24-iki közgyűlésén Zágrábnak 500 frtot szavazott meg.

Amit alig mertünk elhinni — hogy vasárnap ismét műkedvelői előadás legyen — Korics Eszter közmondásos buzgalma és Altöldy Jenő ur rendezői tapintata és kitartása folytán örömdetesesen sikerült. A jegyek már péntek délig mind elkelték; mi a széles körű érdeklődést leginkább tanúsítja. Hét óra után mindjárt rákérdezték „A házastitók“ e. Berzik-féle 3 felv. szalon vígjátékra. A hölgyek egytől-egyig szépen és jól játszottak; a verseny ezen nehézségében is kiűnt Tárcazy Jozefin k. a. szinpadai otthonosságával, elegáns mozgásával és gazdagon színező hangjával, nemkülön-

ben Czirfusz Irén kisasszony helyes alakításával és kivált tisztán cikkező hanghordozásával. Az öltözékekre nézve igazán nem tudnánk se a dísz, se az izlést illetőleg sorrendet csinálni. Az urak közül Mattyasovszky Emil ur (kit a színlapról lefelejtettek) a hetreftiles doktort sok helyes ügyetlenséggel utánozta. A többiek is megtették, ami telt tőlük. Nem róható meg eléggé egyeseknek azon urhatnám rossz szokása, hogy a felvonás közepéig elkésnek és akkor tűzzel-vassal keresik helyüket s ezáltal köz zavart okoznak. Tessék az elkéssetnek a felv. végeig kint várni. A hátulsó teremben — hol pedig sokan szívesen figyeltek volna — olyan láрма volt, mintha nem is játszanak vala a szinpadon. Ehhez nem kell kommentár; bár mi, ha nögyelet vagyunk, lepiszszegjük az olyankor kon amore kvaterkázó és konverzaló uracsokat. Hadd álljon itt végre a kadropőr, aki minden darabért — pálcáért is — megkövetelte a „maga kéthatosát“. Máskor gondoskodjék a vendéglős külön emberről s mondja meg neki, hogy a nemzeti és népszínházban ezer forintos grófi nóbundákért is csak hatos jár és kiszdihandot mondanak érte.

Szabadkán a jövő évi városi költségvetést a dec. 1-i, a városi biz. tagok választását a dec. 15-iki közgyűlésre tűzték ki.

Beküldetett. Gözfürdőnk az utóbbi időben meglehetősen kitaroztatott, de még mindig hiányzik benne egy esetleg szükséges helyiség, melynek nem léte vasárnap 10 óra után leirhatlanul érdekes intermezzóra szolgáltatott alkalmat. A kívánsiának bővebb felvilágosítást a fürdőszolga adhat.

Dr. Kanyurszky György, a kalocsai papnevelő hitánára, országosan ismert keleti nyelvész, „A classicus arab nyelvtan kézi könyve“ című munkára megrendelési felhívást adott ki. Ára a 12—14 iv nehéz nyomatu tartalmas könyvnek 3 ft lesz. — Mi szerfűlött örülünk nemzeti irodalmunknak ilyenét gazdagításán; de sajnosan tudva, hogy ilyen egészen különleges, és amugyis szük tudományos irodalmunkban elenyészőleg kis kört érdeklő munka, ha szerzője a magyarság ügyének való önzetlen szolgálat tudatán kívül más jutalmat is vár fáradságáért, nemhogy kifizetné a szerzőt, de belebuktatja. Mert egy-két specialistán kívül senki se foglalkozik többé arabs könyvekkel, mihelyt kiborotválták a pilisét; a fiatal káplán urak, a kellemes és új szabadság első mézes éveiben félretereszik minden régi tanulmányukat, sub titulo: pihennek; azután meg csak hébehóba kísértektépen lepi meg egyiket másikat a betűszomj, ha egyáltalán nincs a kaszinóban semmiféle parti, vagy nagyon rossz az idő. Ez igaz, ha a spiri mondja is; és nem is lesz másképp, míg a főpapoknak az marad a jelszavuk: „Non doctores, sed pastores.“ Doctores et pastores!

A 25-én és következő napokon tartott városi közgyűlésen a lajstromozót kivéve a többi kért új hivatalnok elejtetett. Legfontosabb a közre nézve az, hogy a városi pótdadó 33 %-ról 27 %-ra szállítottatott le, holott amerre az ember szemét veti, mindenütt lát valami újítást. Ez a legkézzelbíró bizonyosága az új tanács lelkiismeretes és szakértő gazdálkodásának.

A szomszédos Somogy megye kaposvári zsidó hitközsége Greschl Ignác uszorást kebeléből kizárta. Sok ilyen példa — és elnémul Istóczy.

A „Bajai Közlöny“ Czirfusz Ferencnek, megyénk tanfelügyelőjének és kir. tanácsosnak meleghangú életrajzát közli. Mi, kik előtt közhasznu nyilvános működése nyílt könyvként fekszik, nem akarván az átvétel által ismert szerénységet sérteni, elmondjuk egy szóval: Ez az ur d o l g o z i k, fáradhatlanul és önzetlenül. Ad multos annos!

Dr. Koch Antal kolozsvári egyet. tanár és földink 1 frtjával a következő munkára hirdet előfizetési felhívást: „Az 1880. okt. 3-iki középerdeli földrengés.“ Tartalma: 1. Bevezetés a földrengésről szóló tudósítások beszerzését és közlési módját illetőleg. 2. Az összes tudósítások a helynevek betűrendje szerint a tudósítók nevével. 3. A földrengés kiterjedése (a megrengetett terület nagysága), terjedési módja, alakja és ereje. 4. A földmozgás neme, száma és időtartama, az egész tünemény lefolyásának tartama. 5. A földrengést kísérő hangtünemények. 6. A földrengéssel járó egyéb természeti tünemények. 7. A földrengés bekövetkezésének ideje. 8. A földrengés hatása az épületekre, a föld felületére, vizekre, fákra. 10. A földrengés iránya közvetlen észlelések szerint, és annak hatásaiból következtetve. 11. A földrengés tudományos elemeinek kiszámítása. 12. A földrengés valószínű oka.

Baja városa nov. 25-iki közgyűléséből felterjesztést intéz az országgyűléshez a Sugovicza-kikötő büzös vizét elzáró töltés megnyitásának engedélyezése iránt.

Boldog város! Szabadkának a jövő évi költségvetés fűdözése után 5796 frt fölöslege marad.

A francia társalgó kör Baján dec. 3-án tartja megnyitó estélyét.

Több elsőrangú helybeli szabómester, egy férfiruhakészítő-consortiumot alakít, mely működését jövő január elsején fogja megkezdeni Éljen a concurrentia! T.

A múlt héten a „Bihács“ című vendéglő nagy termében egy igen kedélyes táncvigalom tartatott, a melyben a legjobb polgári családok, egy számos tisztviselő és katonatiszt is tevékeny részt vettek. Ezen táncvigalom „álarcos táncmulatság“ lévén, sok álarcos volt és a többek között a kedves Ullrich Mariska k. a. igen elegáns page-öltönyben, Lauer Klementin mint esodaszép cigányzó, Berlekoviits k. a. pedig mint esokolni való szobacicus jelent meg. A tánc és jókedv reggeli 4 óráig tartott és mindazok, kik jelen voltak, igen megelégedve távoztak. Ezen dicséret egy a vendéglős jó ital-ételeinek, valamint a terem csinos berendezésének is szól.

A Falcione bolttól a megyeházáig vezető ut, melyen naponta ezrek forognak, olyan sáros mindig, akár csak ki se volna kövezeve. Nem tiltja tán az ujhumanizmus, mely a raburaknak cigarettit is rendel, hogy jobb kedvük legyen javulni, hogy azt az utat gáblifrustuk táján söpörjék le? P. S.

A város házában dettó ez az eset: egész külön áll, de járóka egy közzel se köti össze; úgy hogy nem sokára egész új iparág fejlődik ki körülötte, az u. n. gyalog gyalocsásoké. Láttam ugyanis más városokban, melyeknek utcáin hirtelen meggyülemlik a víz, hogy jártabb pontokon emberek állanak, a kik a viziszonyban szenvedő pasasért egy krajcár honoráriumért a a tulpartra szállítják hátukon. Magamat is sokszor vitt át Fehértemplomban egy tagbaszakadt oláh teherhordó a kaszinóba. Azt hisszük, hogy ennek illetékes figyelembe ajánlásával közóhajt hangoztattunk. Szerk.

A zombori állami főgymnásium szegény tanulóit segítő egyesület alapítójának gyarapítására legújabbantól következő adományok folytak be: Szalay József ivén: Bertolino Sándor 1 frt, Popovits 1 frt; — Ratkó Zsigmond ivén: Herche Albert 20 kr., Stojanovits fényk. 1 frt, Rother Szilveszter 20 kr., Inotay 20 kr., Harp József 40 kr., Zsivanovits 50 kr., Riedl Pál 25 kr., Fakó Lajos 20 kr., Szoicosevits Szava 40 kr., Csarsch 20 kr., Mayer Károly 20 kr., Hansmann Ignác 40 kr., Szabadka 40 kr., Karvázy Domonkos 1 frt; — Oláh Béla ivén: Rudics 2 frt; — Rácz Géza ivén: id. Vározy Károly és neje 2 frt, Dosztig József 2 frt, Rácz György 5 frt, Schiek Mátyás 1 frt, Szakács Sándor 1 frt, Kovács Ágoston 1 frt, id. Boskó Mór és neje 2 frt, Dr. Strasser Lajos 1 frt, Engelsmann Emil 50 kr., ifj. Boskó Mór 1 frt; — Dékich Ernő katymári segédlelkész ur ivén: Navratil Ede pléb. 2 frt, Mator Gergő 10 kr., Dékich Ernő 2 frt, Patarsich Miklós 20 kr., Király Imre orvos 1 frt, Vörös Berta 30 kr., Vörös Pál 10 kr., Végh Rezső 30 kr., Valentin Sándor 30 kr., Schreiner Sándor 20 kr.; Király Margit 40 kr., Király János 40 kr., Horváth Imre 1 frt, Tobi József 50 kr., Otta Sándor 50 kr., Snohl Jakab 50 kr.; — összesen 37 frt 85 kr., melylyel a segítő egyesület alapítókéje 483 frt 90 kr-ra szaporodott.

Beküldetett. A fülemüle fütyéért már volt országra szóló per; de gyereksírásért csak most indít egy helybeli ügyvéd. Ez a misanthrop uri ember, mert lakója kicsinyei — mint önmaga is valaha — éjjel sirtak s a lakó az ő felszólítására nem helyezte rögtön más hova a hálósobát: dobot vett s mikor újra sirtást hallott, elkezdte irgalmatlanul a Vespasián-marsot. Ugy halljuk, pert is indít. Jól teszi, ügyvédet se kell fogadnia s legalább az évi kimutatásban lesz egygyel több póre.

A „Bácskai Naptár“ még egyre megrendelhető a „Bácska“ szerkesztőségében vagy Bittermann Nándor megyei nyomdájában. Egy db. 40 kr.; 10 db. 3 frt.

Figyelmeztetjük tisztelt polgártársainkat, hogy a legtöbb adófizetők 1881-ik évre érvényes névjegyzékének összeállítása céljából Zombor sz. kir. város igazolási válaszmánya nov. 29. 30. és dec. 1 napjain mindenkor reggeli 9—12 óráig tartja nyilvános üléseit a város háza kisebb termében, hol mindazok, kik az 1870. évi XLII. t. c. 23. §-ának kedvezményét igénybe venni és állami adójukat kétszeresen számíttatni kívánják, szóval, vagy írásban jelentkezhetnek s jogosultságukat igazolhatják.

1879-ben Bács-Bodrogh megyében 15 község birtóval; volt összesen 26, bennük 2996 gyermek. Összes költségük 16,856 frt. Az állam 200 frt segélyt ad nekik. A szaporulat az előbb mult évhez képest öt

Sándor Béla, megyei alispánunk, a közigazgatási értekezleten lényegileg ekképen nyilatkozott: A megyei tisztviselők megválasztása okvetlenül képesítéshez kötendő, mert a jelenlegi dilettantizmus immár végkép lelte magát. Alapul az államtudományok elvégzése volna kikötendő, ezután két évi gyakorlat és egy gyakorlati közigazgatási államvizsgálat megállása volna megkövetelendő. Részéről a kinevezési rendszert pártolja, hogy a sógorkomasági befolyásnak, lehetősége is elvétessék.

Uram, uram Stebler János uram, szólunk az urhoz. A szelencsei Molnár-utca menetföli baloldala egészen ki van kövezeve; még a legszegényebb napszámos is kiépítette a járókát, csak épen maga van még, aki városatya létére, nem resteli, hogy a legszegényebb ember is többet tesz a közrend érdekében. Nem járja ám az, hogy megválasztatjuk magunkat minden tisztelbeli, közügyintézésre, aztán azt se tesszük meg, amit ha a főkapitány meglát, hát hivatalból kell, hogy megrójon. Vagy ezt várja? Több molnár-utcai szegény ember. (Eszerint azon multkori hallom-mondom után irott hírünk, hogy St. ur már téglát is vett, üres keresztény jóhiszeműség volt. Sajnáljuk, hogy St. urban csalódtunk.)

Új zeneművek. Táborzsky és Parsch zeneműkereskedésében megjelentek: P. Gyendai Imre magyar dalok felett zongorára szerző Székely Imre 100-ik mű 2-ik füzet 11. sz. Rózsa bokorba jöttem. 12. Hullámzó Balaton közepén. 13. Befűtta az utat a hó. 14. Rozmarin szál. 15. Huzzad cigány. 16. Sárga csikó. 17. Ezrével terem nyáron. 18. A kis madár. 19. A kis leány kertjébe. 20. Román dal. Ára 3 frt.

Piac. Buza 10.50.—11. Árpa 5.—5.20. Zab 5.—5.20. Bab 7.50.—8. Zöldség nem volt. Verős hagyma mint volt. Foghagyma mint volt. Disznó lábán kiálltva 45—49 mm. kiállítás kevés, vevők tartózkodók.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

Meghívás résztvevésre.

A Hamburg városa által biztosított nagy pénz-sorsjáték néhány hónap alatt **okvetlen** nyereségre

8 millió 379,760 márkát

játszik ki. A hét rendbeli játéktér szerint 90,500 sorsjegyből **46,640** nyeremény adatik ki és pedig egy

400,000 márká

egyenként	
1 nyerem. 250,000 márká	4 nyerem. 8000 márká
1 " 150,000 " "	3 " 6000 " "
1 " 100,000 " "	52 " 5000 " "
1 " 60,000 " "	6 " 4000 " "
1 " 50,000 " "	108 " 3000 " "
2 " 40,000 " "	214 " 2000 " "
2 " 30,000 " "	10 " 1500 " "
5 " 25,000 " "	2 " 1200 " "
2 " 20,000 " "	533 " 1000 " "
12 " 15,000 " "	676 " 500 " "
1 " 12,000 " "	950 " 300 " "
24 " 10,000 " "	26345 " 138 " "
	stb.

A húzások a hivatalos tervben megállapítják. Ezen sorsjáték legközelebbi húzása

1880. év december hó 15. és 16-ára

Egy egész eredeti sorsjegy csak 3 frt 50 kr
Egy fél eredeti sorsjegy csak 1 frt 75 kr.
Egy negyed eredeti sorsjegy csak 90 kr.

Ezen összegek ajánlottan, utalványilag vagy postabélyegeken alulírtokhoz küldendők be.

A Steindecker ház a nyerteseknek rövid idő alatt 125,000 80,000 30,000 20,000 és több 10,000 márkás nyereményt kifizetett és nekik gondtalan jövőt biztosított.

A sorsjegyek ára a nagy nyereményekre tekintettel oly esély, hogy a szerencsepróbálás mindenkinek ajánlható.

A résztvevők megrendelésükkel együtt hivatalos húzási rendet, húzás után pedig hivatalos nyereményjegyeket kapnak.

A nyeremények állami jóváhagyással mellett rögtön megküldetnek, kiváratra pedig minden ausztria-magyarországi nagyobb pénzintézetnél kifizetnek.

A megbízások az alulírt régi megbízható cégre címezendők.

Steindecker József,

bank- és váltó üzlete, Hamburg.

Utóirat. A Steindecker József-féle régi és jóhírű üzlet nem szorul külön ajánlatásra; tehát figyelmeztetjük a közönséget, hogy arra nincs is szükség.

1894. sz. kig.

HIRDETMÉNY.

Ó-Szivaec község képviselő testülete részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a Ferenc-szatorna mentén fekvő, és magtárak, valamint más üzleti épületek építésére felette alkalmas üres házhelyek — megyei jóváhagyás reményében f. évi december hó 1-én esetleg 15-én tartandó nyilvános árverésen örök áron eladtnak.

Az árverési feltételek a községi előjárásnál megtekinthetők.

Kelt Ó-Szivacon, 1880. november 16-án.

3-2 **Ratkovits Száva** közs. bíró.

Grundmachung.

Auf dem Gute Erdöd unmitelbar Gombos und Donau gelegenen Auwald Flächenmass 500 Katrl. Joche sind 4000 Raum. Meter Klft. Brennholz gegen Stockpreis verkäuflich. Reflectanten werden erbeten ihre Offerte längstens bis ultimo November 1880. einzusenden.

Direction der Herrschaft Csepin & Erdöd in Csepin

Uj cipő raktár!

SZTOJKOVITS G. ZAKARIÁS

A „LEVÉLHEZ” CZIMZETT

zombori kereskedés

RÖVID ÁRÚ (GALANTHERIE, NÜRNBERGI) ÜZLETÉT,

mely 10 év óta fenáll, saját házában, a fő utcán a **takarékpénztárnak átellenében**; batorodik a n. é. helybeli és vidéki közönségnek becses figyelmébe ajánlani.

Az üzlet a legujabban dúsan felszerelt gyári, ugymint: férfi-, nő- és gyermeki cipőkkel, nemkülönbén csizmákkal fel van szerelve, téli és nyári évadra, amelyek a legjutányosabb áron és a legnagyobb választékban kaphatók.

Ugyszintén nagy váastékban, — **lámpák** és **csillárok** (Luster) valódi és nagyhírű R. Ditmár bécsi gyárából eredeti olcsó áron kaphatók!

Továbbá az eddigi mindennemű árucikkeit nagyon olcsó áron ajánlja, ugymint kendőket, harisnyákat, szőrmét, (haris), különös szép izléssel kiállított koszorúkat a sírokra, paplanokat, madracokat, mindenféle gyermeki játékokat, **esernyők, esőköpenyek, üveg golyók, lámpaernyők és lámpaüvegeket.**

Az üzletet a n. é. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlva, kér számos látogatást, — egyttal ígérve, hogy mind a helybeli mind a vidéki megrendeléseket a legpontosabban fogja teljesíteni.

Derékfűzők, bőröndök és madár kalichák.

6-5

Női- és gyermek-kalapotok.

GOLDFAHN SÁNDOR

38-22.

norinbergi-, díszmü- és rövidárú-kereskedése Zomborban a főutcában. Ajánlja a jelen évadra dúsz választékú **NŐI-RUHA-RAKTÁRÁT.** Mindennemű **selyem-, bársony-, pamut- és cérna-szalagok; cérna- és selyem-csipkék; fekete- és szines-pamut-bársony,** valamint mindennemű **bélésszövetek.**

Nagy raktár férfi- és női-fehérművekből, úgy kiházasítási-kelengyék.

UTAZÓ BÖRÖNDÖK urak és nők számára nagy választékban.

Dúsz választékban legfinomabb napernyők és legyezők.

China ezüst evő-eszközök
a ca. k. ezab. BERNDORF-féle éregyárból.

Valódi **AMERIKAI-VARRÓGÉPEK** minden szerkezetben, 5 évi jóállás mellett.

Szikkvíz készülék gyári áron.

ÓVSZEREK, gumi- és halhólyagból 1-5 frttig.

SEBÉSZI-MŰSZEREK.
Valódi **tajtékpipákat,** a legujabb metszetekkel, alkalmi ajándéknak. Azon kívül kapható nagyban és kicsiben minden e szakmába vágó cikk, a legolcsóbbban és legjobb minőségben.

Aranykeretek és olajnyomat-képek.

Pályázati hirdetemény.

Bács-Bodrogh megye Bikity községében egy 490 frt évi fizetéssel egybekötött segédjegyzői állomás rendezéséért, annak betöltésére pályázat nyitattik.

A választás folyó évi december hó 12-én d. e. 9 órakor Bikity község házában fog megtartatni.

Pályázni óhajtok felhivatnak, miszerint a jegyzői szigorlat letételét tanusító bizonyítványukkal felszerelt folyamodványaikat legkésőbb folyó évi december hó 12-ig mint a választás napjáig, Bikity község jegyzői hivatalánál nyújtsák be.

Pályázóktól megkivántatik még, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül a német és bunyevác nyelvek birását is kimutassák.

Bikity, 1880. november hó 25-én.

Barits István s. k. jegyző. 2-1 Uhernyák János s. k. bíró.

Árverési hirdetemény.

Ó-Kanizsa nagy község részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonához tartozó urijogok (regálek), a tisztai halászat, bor, pálinka, sör és egyéb szesz italok iránt; — továbbá a község tulajdonához tartozó nagyvendéglő, adórjáni nagy kocsmá és esárda a folyó évi december hó 15-ik esetleg következő napján, mindenkor délelőtti 9 órakor a község házában a legtöbbet ígérőnek zártajánlatok kizárásával, három egymásután következő évre bérbe fognak adatni.

Mely árverésről az árverelni szándékozók azzal értesítettnek, hogy az ide vonatkozó feltételek a község gazdasági jegyzői hivatalában mindennap délelőtti 9 óráig a délutáni 5 óráig a délutáni 1 és 2 közti óráig kivéve megtekinthetők.

Ó-Kanizsán 1880. évi november hó 23 án.

*—1 **Wagner Ferenc,**
a város közigazgatási bírja.

Clayton és Shuttleworth Budapest.

A közelgő idényre ezennel ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat, **malmok, szecs-kavágók, répapázók** s egyéb gépek beszerzésére, s egyidejűleg bátrak vagyunk ez alkalmat felhasználva, a nagyérdemű gazdaközönséget arra figyelmeztetni hogy a f. évi szeptember hó 19-től 22-ig **Békés-Csabán megtartott gazdasági gépkiallítás és gépversenynel,** gépeinknek hasonlíthatatlanul kitünő szerkezete és szabatos munkája a bíráló bizottság által **7 drb ezüst éremmel** lett kitüntetve és pedig:

az egyetlen nagy ezüst éremmel **szállítható 4 fogatu tisztító szerkezet** és zsákoló készülékkel ellátott **járgány cséplőgépnük;** — a legnagyobb kitüntetés egy nagy ezüst éremmel **V R S I. jegyű 3 vasu ekénk;** — az egyedül e célra kitűzött ezüst érmekkel pedig **konkoly választó gépeink** (Trieurok), **szecs-kavágóink,** — **rögtörőink,** — **répapázóink** stb.

Gőzgépek a kiállításból egyáltalán ki voltak zárva.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH,
Budapest, vácsi körut 80. sz.

Szerencse-jelentés.

A Hamburg városa által biztosított nagy előnyű pénzkiosorolásnál

8 millió 600,000 márkát

okvetlenül kell nyerni. *—4 Ezen előnyös pénzkiosorolásnál csak 90,500 sorsjegy van. A nyeremények:

Főnyeremény 400,000 márká.	
Jutalék 250,000 márká	6 nyeremény 4,000 márká
1 nyerem. 150,000 márká	108 nyeremény 3,000 márká
1 nyerem. 100,000 márká	214 nyeremény 2,000 márká
1 nyerem. 60,000 márká	10 nyeremény 1,500 márká
1 nyerem. 50,000 márká	2 nyeremény 1,200 márká
2 nyerem. 40,000 márká	533 nyeremény 1,000 márká
2 nyerem. 30,000 márká	676 nyeremény 500 márká
5 nyerem. 25,000 márká	950 nyeremény 300 márká
2 nyerem. 20,000 márká	65 nyeremény 200 márká
12 nyerem. 15,000 márká	100 nyeremény 150 márká
1 nyerem. 12,000 márká	26345 nyeremény 124 márká
24 nyerem. 10,000 márká	2300 nyeremény 100 márká
4 nyerem. 8,000 márká	70 nyeremény 80 márká
3 nyerem. 6,000 márká	7300 nyerem. 94 és 67 márká
52 nyerem. 5,000 márká	7850 nyerem 40 és 20 márká

és mindezek hét hó leforgása alatt kihuzatnak.

Az első húzás hivatalosan

1880. évi december hó 15. és 16-ára

van kitűzve és

Egy egész eredeti sorsjegy csak 3 frt 50 kr.
Egy fél eredeti sorsjegy csak 1 frt 75 kr.
Egy negyed eredeti sorsjegy csak 88 kr.

Ilyen eredeti sorsjegyeket alulírt iroda az összeg bérmentes beküldése után akárhova eljuttat.

Minden játszó az eredeti sorsjeggyel együtt az államilag hitelesített eredeti húzási tervet és húzás után a hivatalos húzási eredményjegyeket minden további utánjárás nélkül megkapja.

A nyereményeket titoktartás mellett az érdekletteknek azonnal megküldöm.

A megrendelések postautalvány mellett vagy ajánlott levélben egyaránt eszközölhetők.

A kik szerencsét próbálni akarnak, forduljanak alulírtokhoz.

Idősb Heckscher Samu,
bankár és váltóüzér Hamburgban